

VRAGEN AAN DEFENSIE OVER DE MOGELIJKE GROOTSCHALIGE MUNITIEOPSLAGDEPOT GEBIED WEERSELO (AGELO-ROSSUM)

VRAGEN OVER DE TOTSTANDKOMING VAN DE AANWIJZING VAN DIT GEBIED

1. Hoe is men tot deze acht zoeklocaties in Nederland gekomen?

De behoefte aan een grootschalige locatie voor munitieopslag komt omdat er gekeken moet worden naar de toekomst. De huidige opdrachten kunnen met de huidige infrastructuur worden opslagen. Verder doorgroeien is nauwelijks mogelijk. Er zijn nauwelijks uitwijkmogelijkheden. Defensie heeft nu circa 800 magazijnen verspreid over diverse locaties in het bezit. Voor de langere termijn is er mogelijk behoefte aan meer magazijnen, zoals de locatie Veenhuizen. Met een centraal depot zoals dat bijvoorbeeld nu in Veenhuizen gebeurt zou daarmee behoefte zijn aan circa 70 hectare (exclusief C-zone vanuit veiligheid). Dit is het eerste selectiecriteria geweest om locatiealternatieven te krijgen.

Daarnaast waren er de volgende locatie eisen:

- Als maximale dimensionering geldt circa 70 hectare aan ruimte voor opslag en bijbehorende logistieke activiteiten, en minimaal 35 hectare.
- Locatie in corridor noord, midden of in het zuiden van het land
- Goede ontsluiting naar het hoofdwegensysteem / transportcorridor
- Mogelijk aansluiten op binnenvaartnetwerk en/of spoornetwerk richting Duitsland (nice to have)
- Voorkeur transportcorridor Midden moet via goede verbindingen bereikbaar te zijn binnen 60 minuten
- te bereiken zijn en zo min mogelijk door bebouwde omgeving (steden, dorpskernen) gaan.
- Zo min mogelijk bebouwing in de omgeving (binnen Externe veiligheidszone)
- Zo min mogelijk kwetsbare infrastructuur (geen bruggen die kapot kunnen)
- Niet onder laagvliegroutes
- De haalbaarheid van locaties in gebieden waar de landbouwtransitie nadrukkelijk gaat spelen zijn vanuit kansrijker dan gebieden waar relatief minder beperkingen voor landbouw gelden. Dit wordt meegenomen als criterium voor het bepalen van geschikte locaties.

Deze eisen hebben geleid tot de volgende selectiecriteria:

- Buiten bebouwde kom met een buffer van 1.900 meter (de maximale contour voor de C-zone van opslag gevaarlijke stoffen)
- Geen doorsnijding door wegen (rijks, spoor, vaar en provinciale wegen), inclusief buffer van 250 meter
- Dunbevolkte omgeving (< 5 objecten op het potentiële terrein zelf)
- Buiten Natura 2000-gebieden, maar wel gelegen in landbouwtransitiegebieden (gelet op het lang termijn karakter van de behoefte)
- Niet gelegen in laagvlieggebieden (wens vanuit Defensie)
- Niet over of direct naast cultuurhistorische waardevolle gebieden/objecten (UNESCO en rijksmonumenten)
- Niet gelegen over en nabij windturbines, inclusief een 500 meter bufferzone
- Niet gelegen in de volgende landschapstypen: water, laagveen en beekdalen
- Niet gelegen in of binnen de beschermingszones van primaire en secundaire waterkeringen en andere belangrijke waterstaatswerken
- Minimaal 0,7 km² groot
- Niet in zeer natte of diepgelegen gebieden, of buitendijks gelegen.
- < 40 woningen in de zone (C-zone) van minimaal 1.100 meter en < 100 woningen van maximaal 1.900 meter (deze zones komen overeen met bestaande munitieopslagen en zijn gehanteerd voor bepaling minimale en maximale zone). Bij deze selectiestap is het selectiecriteria gebaseerd op het genoemde maximum aantal woningen gerekend vanaf het middelpunt van het gebied. Bij de latere veiligheidsanalyses is dit middels een worst-case analyse vanaf de randen van het uiteindelijke gebied gedaan.
- Onlogische vorm (bijvoorbeeld zeer langgerekt en smal)

2. Is er geen betere locatie waar meer ruimte is en dus minder woningen worden geraakt?

Zie antwoord hierboven. Hierbij geldt aanvullend dat de acht locaties op basis van dezelfde beoordelingscriteria in het planMER onderzocht en vergeleken kunnen worden. Het kan dus zijn dat er locaties zijn met meer of minder woningen die geraakt worden. Maar dit geldt voor alle te onderzoeken thema's.

3. Graag willen wij inzicht in de score per criterium van de acht zoeklocaties. Dit om inzicht te krijgen in het gevolgde proces en om te zien of bepaalde criteria zwaarder worden meegewogen.

Wanneer het planMER is afgerond wordt deze openbaar gemaakt. Het planMER geeft de effecten op de aspecten van het beoordelingskader weer. Hieruit volgt een beoordeling (-- tot ++). Dit maakt een objectieve vergelijking per beoordelingsaspect mogelijk. Echter, in het planMER vindt geen weging plaats, dat is aan de politiek. Naast het planMER wordt ook gekeken naar het maatschappelijk- en bestuurlijk draagvlak en de inpasbaarheid voor Defensie zelf t.a.v. de uitvoering.

4. Op basis van welke criteria en weging wordt de voorkeurslocatie bepaald vanuit de acht locaties die er nu zijn aangewezen?

Zie antwoord hierboven. De beoordelingscriteria zijn opgenomen in de beoordelingstabel zoals gepresenteerd op de informatiebijeenkomsten en aanvullingen zoals genoemd in de reactienota.

5. Hoe worden andere belangen zoals natuur, energietransitie, landbouwtransitie, woningbouw, etc. meegenomen nadat de voorkeurslocatie is bepaald? Of spelen deze belangen nu al een rol in de keuze voor een voorkeurslocatie?

Deze belangen zijn onderdeel van het planMER, maar zijn ook onderwerp bij bestuurlijke overleggen met lokale overheden en andere departementen.

6. Waarom wordt er geen gebruik gemaakt van bestaande lege munitiedepots?

Bestaande (of afgestoten) munitieopslagen van Defensie voldoen niet aan de eisen die nu gesteld worden aan de grootschalige opslag. Daarom zijn deze locatie op basis van de selectiecriteria afgefallen.

7. Waarom geen munitiedepot op het NAVO-terrein in Vriezenveen, die daarvoor is bestemd? Er zijn munitieopslagen die er nu al zijn en leegstaan, ook net over de grens. Deze grond is er al en kan relatief snel weer aan de eisen voldoen. Lijkt beter dan deze locatie. Waarom wordt hier niet voor gekozen?

Op de locatie Vriezenveen worden materieel en (operationele/logistieke) voorraden opgeslagen. Op deze locatie vindt ook opwerking of gereedstelling plaats. Vriezenveen heeft geen infrastructuur (of vergunning) voor het opslaan van munitie en is daar dus niet – zoals wordt gesuggereerd - voor bestemd.

Oude munitieopslaglocaties zijn meestal niet meer vergund of voldoen niet (meer) aan huidige bouwkundige vereisten voor een munitiecomplex. Ze zijn vaak meer dan 50/60 jaar oud! Het weer revitaliseren van dit soort locaties is meestal niet rendabel. Ook in het buitenland is men bezig om de eigen opslagcapaciteit van munitie te vergroten. Nederland streeft ook voor munitieopslag naar zo veel mogelijk strategische autonomie.

8. Heeft degene die de aanmoedigende zienswijze heeft ingediend een persoonlijk of een algemeen belang en komt degene uit de directe omgeving? We vragen dit omdat nu onnodig energie en aandacht hiernaar uit gaat en onterecht mensen worden beschuldigd.

Wij kunnen geen uitspraken doen over de belangen van de indieners van zienswijzen.

9. Zijn de gebieden aangedragen? Er zijn gebieden minder bewoond, waarom zijn dit geen zoeklocaties?

Zie het antwoord op vraag 1. Dat is hoe de gebieden tot stand zijn gekomen.

10. Wethouder van de gemeente Staphorst heeft zijn gemeente aangeboden. Waarom is hier geen locatie?

De wethouder heeft op een later moment kenbaar gemaakt dat gemeente Staphorst bereid is om mee te denken met Defensie om invulling te kunnen geven aan de behoefte van ene grootschalige munitieopslag. Op het moment van schrijven vinden er dan ook gesprekken plaats met de gemeente om hier een volwaardig alternatief van te kunnen maken.

11. Is Nederland niet te klein voor zo'n groot project?

Op basis van de selectiecriteria die worden gesteld aan de locatie, lijken er mogelijkheden te zijn deze behoefte in Nederland te laten landen. Momenteel wordt in het planMER verder onderzoek gedaan naar de eventuele impact van een munitieopslag op de omgeving.

12. Zijn de 8 locaties allemaal nog evenveel in beeld of is er eigenlijk al een kleine selectie gemaakt? 4 van de 8 locaties zouden wellicht onder water kunnen lopen, vallen deze al af?

In het planMER wordt momenteel aanvullend onderzoek gedaan naar de inpasbaarheid van een munitieopslag in de omgeving. Wanneer blijkt dat hierbij toch onmogelijkheden verschijnen, zal Defensie in oktober hierover kunnen communiceren en kunnen er locatielalternatieven afvallen.

VRAGEN OVER DE ZONES EN GEVOLGEN

1. Wat zijn de beperkingen in de B-zone voor de bereikbaarheid van percelen?

In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn de wettelijke kaders opgesteld met betrekking tot de explosieaandachtsgebieden rond munitieopslag (A, B, C). Hier gelden de volgende beperkingen: In Explosieaandachtsgebied B mogen geen beperkt, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties.

2. Mogen de gronden in de B-zone gebruikt worden als landbouwgrond of word je gecompenseerd met andere gronden?

Zie bovenstaand antwoord. Over eventuele nadeelcompensatie kunnen pas in een latere projectfase meer concrete uitspraken over worden gedaan.

3. Is er verschil tussen wonen en werken? In de B-zone mag je niet wonen, maar wel werken?

Woningen zijn kwetsbare objecten en werken vallen in veel gevallen onder beperkt kwetsbare objecten. Maar in de B-zone zijn beide uitgesloten. Alleen incidenteel gebruik is toegestaan in de B-zone.

4. Wat gebeurt er met de natuur in zone A en B. Wordt dit gesloten gebied?

Dit is nog niet bekend. Maar gezien de beperkingen die met name de A-zone opwerkt aan activiteiten zal het een zeer extensief gebied worden. Dit geldt in grote mate ook voor de B-zone, maar hier is wellicht meer mogelijk qua routes.

5. Worden gronden/panden onteigend?

Binnen zones A & B zullen beperkt, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen geamoveerd moeten worden

6. Hoe gaat defensie 14 gezonde melkveebedrijven verplaatsen binnen Nederland?

Momenteel zit het programma in een onderzoeksfase waarin verschillende locatiealternatieven ten opzichte van elkaar vergeleken worden. In een latere uitvoeringsfase kan Defensie pas uitspraken doen over eventuele verplaatsing van melkveebedrijven.

7. Hoe komt de grens 700 en 400 meter tot stand?

Deze afstanden zijn gebaseerd op het huidige munitiecomplex Veenhuizen en zijn representatief voor de mogelijke zones voor een nieuw grootschalig munitiecomplex. Bij nadere uitwerking kunnen deze afstanden nog aangepast worden (maar in principe niet groter).

8. Welke adressen vallen volgens defensie in zone A en B, is hier een lijst van beschikbaar? Is deze lijst ook beschikbaar voor de C1 en C2-zone

Op dit moment wordt de impact op de omgeving nog onderzocht, zodat wij dit kunnen vergelijken met de andere mogelijkheden voor onze behoefte. Zodra het kabinet een besluit heeft genomen en het planMER openbaar is, volgt dit.

9. Bij een geplande overname zal een hypotheek vrijwel onmogelijk zijn. Hoe wordt hiermee omgegaan?

Over eventuele nadeelcompensatie kunnen pas in een latere projectfase meer concrete uitspraken over worden gedaan.

10. Hoe zit het met recreëren? Kan dit in de tweede C-zone?

Ja, mits het niet gebeurt met grote groepen in gebouwen met vlies- of gordijngelvels en grote glasoppervlakten waar zij een groot deel van de dag aanwezig zijn.

11. Indien het depot er komt, kunnen bewoners in zone C zich uit laten kopen?

Over eventuele nadeelcompensatie kunnen pas in een latere projectfase meer concrete uitspraken over worden gedaan.

12. C-zone en geluid, welke maatregelen zijn dat?

Veiligheidszones houden geen verband met geluid.

13. Mag je 'uitbouwen' in zone C?

Ja, mits het niet gebeurt voor grote groepen in gebouwen met vlies- of gordijngelvels en grote glasoppervlakten waar zij een groot deel van de dag aanwezig zijn.

14. Wat is het gevolg voor de woningwaarde, wanneer je woonachtig ben in zone C?

Dit is in deze fase nog niet bekend, maar in gevallen dat niets hoeft te veranderen aan de woning en/of aanpassingen aan de woning nog mogelijk zijn (door bewoners zelf) zal dit weinig impact hebben.

15. Gelden er voor zone C beperkingen voor het aantal personen woonachtig op 1 erf? Wat zijn de mogelijke consequenties bij bewoning in de C-zone?

De volgende beperkingen gelden voor de C-zone. Geen gebouwen waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is met: vlies- of gordijngelvels en grote glasoppervlakten.

16. Kan er bezwaar worden gemaakt tegen de zone-indeling? Kan de Amanshoeve (Rossummerstraat 34, Agelo) uitgezonderd worden?
Is defensie bewust van de functie van de Amanshoeve? Dit is meer dan alleen een woonzorglocatie. Maakt deel uit van een grotere organisatie (Menzis).

Op zones kan geen uitzondering gemaakt worden. De zones die nu echter in kaart worden gebracht zijn worst-case scenario's. Na een kabinetskeuzen kan in een uitvoeringsfase blijken dat deze zones een kleiner ruimtebeslag hebben dan nu geprojecteerd.

17. Wat wordt verstaan onder grootschalig wonen binnen zone C?

Het gaat hierbij om grote appartementencomplexen of andere grote woonvoorzieningen.

18. Eerder was er sprake van 1 C-zone, nu zijn er 2. Wat zijn de consequenties hiervan?

Er is één C-zone, maar omdat in deze fase de omvang hiervan nog niet vaststaat, is gewerkt met een bandbreedte en grote en kleinere C-zone.

19. Wat gebeurt er met de waarde van de grond? Staat er een vergoeding tegenover?

Over eventuele nadeelcompensatie kunnen pas in een latere projectfase meer concrete uitspraken over worden gedaan.

20. Wat wordt bewoners geboden, indien ze weg moeten? Gaat het om een geldelijke vergoeding of vervangende woning?

Over eventuele nadeelcompensatie kunnen pas in een latere projectfase meer concrete uitspraken over worden gedaan.

21. Wat zijn de gevaren, overlast en risico's van een munitiedepot voor omwonenden in de buurt?

Gevaren en risico's worden zoveel mogelijk gemitigeerd door maatregelen bij de munitieopslag zelf en de zoneringen rondom de munitieopslag. Dat moet ervoor zorgen dat gevaren, overlast en risico's zoveel mogelijk beperkt zijn.

22. In Veenhuizen is wel bewoning in de B-zone? Worden vrachtdrones ingezet voor de munitiedepot, zo ja wat zijn dan het aantal bewegingen? Waar komt nieuwe infrastructuur en nieuwe bebouwing?

1. In de vigerende Risico Analyse waarin o.a. de ABC-zones worden berekend zijn geen inbreuken in de B-zone geconstateerd die buiten de vergunning vallen. Defensie actualiseert momenteel de risicoanalyse van alle munitiecomplexen in Nederland en Veenhuizen is daar een onderdeel van. Als er (nieuwe) inbreuken worden geconstateerd dan zullen mitigerende maatregelen worden genomen.
2. Vooralsnog is Defensie niet van plan om vrachtdrones in te zetten op munitiecomplexen.
3. Waar eventuele nieuwe infrastructuur en bebouwing moet komen is onderdeel van het NPRD. Dit is afhankelijk van de keuzes die we met elkaar maken.

23. Hoe veilig is het als je bijvoorbeeld op 750 meter woont?

Op 750 meter bevindt u zich in veiligheidszone C, in deze zone is de enige restrictie het verbod op gebouwen waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is met: vlies- of gordijngelvels en grote glasoppervlakten.

24. Hoe zit het met Natura 2000 en de stikstofuitstoot?

Natura 2000 gebieden zijn met de selectiecriteria uitgesloten omdat het planologisch regime dat deze gebieden beschermt bebouwing hierbinnen vrijwel onmogelijk maakt.

25. Er verdwijnen meer woningen en boerenbedrijven dan nu wordt geschetst. Opvolging naar dochters/zonen gaat ten einde. Is hier rekening mee gehouden?

Het aspect externe veiligheid is onderdeel van het planMER. Op basis van de veiligheid wordt in een latere fase bepaald of woningen en bedrijven wellicht geamoveerd moeten worden. Defensie onderzoekt in het planMER de omgevingsveiligheid van de ontwikkeling en de impact daarvan op de omgeving en andersom. De uitkomst hiervan weegt mee bij de kabinetskeuze voor een voorkeursalternatief.

26. Is defensie bekend met het feit dat de Ootmarsumsedijk een schoolroute is naar de middelbare school in Oldenzaal voor leerlingen uit Ootmarsum, Oud Ootmarsum, Nutter en Agelo? En dat het gebied is omgeven met natuur?

Het aspect externe veiligheid is onderdeel van het planMER. Defensie onderzoekt in het planMER de omgevingsveiligheid van de ontwikkeling en de impact daarvan op de omgeving en andersom. De uitkomst hiervan weegt mee bij de kabinetskeuze voor een voorkeursalternatief.

27. Hoe wordt rekening gehouden met de grote opgaven waar ons gebied al mee belast wordt zoals energie, landbouw en natuur?

Het aspect raakvlakken met andere grootschalige Rijksopgaven is onderdeel van het planMER. Defensie onderzoekt in het planMER de omgevingsveiligheid van de ontwikkeling en de impact daarvan op de omgeving en andersom. De uitkomst hiervan weegt mee bij de kabinetskeuze voor een voorkeursalternatief.

28. Hoe wordt rekening gehouden met het feit dat een hele buurt wordt weggevaagd. Dit is niet alleen erg voor de huishoudens die weg moeten, maar ook voor de bewoners die achter blijven.

Het kabinet besluit tot een voorkeurslocatie op basis van beslisinformatie vanuit vier pijlers. Deze pijlers zijn de planMER, het maatschappelijk draagvlak, bestuurlijk draagvlak en de Defensie voorkeur. De door u geschetste situatie komt terug in de eerste drie pijlers en zal daarom worden meegewogen in de beslissing van het kabinet.

29. Hoe wordt rekening gehouden met de leefbaarheid van het buurtschap Agelo waar bijv. het schooltje elke bewoner nodig heeft om te blijven bestaan.

Het kabinet besluit tot een voorkeurslocatie op basis van beslisinformatie vanuit vier pijlers. Deze pijlers zijn de planMER, het maatschappelijk draagvlak, bestuurlijk draagvlak en de Defensie voorkeur. De door u geschetste situatie komt terug in de eerste drie pijlers en zal daarom worden meegewogen in de beslissing van het kabinet.

30. Hoe wordt rekening gehouden met de vele boerenbedrijven in dit gebied die geraakt worden?

In het planMER wordt momenteel in kaart gebracht wat de effecten zijn van de behoefte op de omgeving. Pas in een latere projectfase waarin een definitieve locatiekeuze is gemaakt, kunnen concretere uitspraken gedaan worden over het effect op boerenbedrijven.

VRAGEN OVER DE PROCEDURE

1. Wanneer kunnen we reageren? Hoe worden belanghebbenden tijdig geïnformeerd? Op welke wijze vindt de publicatie plaats, digitaal, per brief of in een huis-aan-huisblad? Wat kunnen we als burger (gedupeerde) doen? Welke bezwaarmogelijkheden zijn er nog naast de MER-procedure?

Reacties op de plannen kunnen nog gegeven worden tijdens de procedure van zienswijze nadat het concept Nationale Beleidsvisie ter inzage wordt gelegd. Dit wordt gepubliceerd op de site van Defensie. Hier kunt u zich ook abonneren om op de hoogte gehouden te worden over nieuwe informatie die in het kader van het NPRD online komt.

2. Hoe wordt de gemeente meegenomen door Defensie en/of Provincie in het vervolgtraject?

In het huidige traject vinden er ook al bestuurlijke overleggen plaats met de regio. In een vervolg fase zal dit ook onderdeel blijven van het proces.

3. Hoe gaat de communicatie vanuit defensie, Provincie, gemeente (communicatieplan) er verder uitzien?

Vanuit Defensie wordt alles gecommuniceerd via de site. Hierop kan u zich abonneren zodat u op de hoogte wordt gehouden van alle updates omtrent het NPRD. Wanneer Defensie inschat dat de aard van het bericht erom vraagt, kan Defensie er ook voor kiezen om te publiceren in lokale media of adres gericht brieven te sturen.

4. Welke datum/maand krijgen we te horen of het plan definitief doorgaat?

Q1 2025 zal het ontwerp beleidsvisie ter inzage gelegd worden, hierop volgt een periode van 6 weken waarin belanghebbenden zienswijzen kunnen indienen. Defensie zal al deze zienswijzen voorzien van een antwoord. Hoelang dit proces duurt, kan vooraf niet gezegd worden. De verwachting is dan dat rond de zomer van 2025 de visie en daarmee de plannen definitief zijn.

5. Het Kabinet gaat de keuze maken, wanneer? Wat is de planning? Er is een versnellingsprocedure (volgens debat)?

Zie hierboven

6. Wordt voor alle 8 locaties een MER-onderzoek gedaan?

Ja, daarnaast worden voor alle 8 locaties ook het maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak in kaart gebracht.

7. Kan collectief een omgevingsjurist in de arm worden genomen?

Ja

VRAGEN OVER DE WERKING VAN EEN MUNITIEDEPOT

1. Wat zijn de transportbewegingen, waar gaat het vervoer langs, hoe vaak zijn de transportbewegingen, wat wordt er vervoerd?

Dit is afhankelijk van de omvang en functie van het depot. Dit is nog niet bepaald. Op dit moment kijken we alleen nog naar potentiële locaties. Transport van munitie vindt plaats met in acht neming van de vigerende wet- en regelgeving op het gebied van vervoer gevaarlijke stoffen.

2. Hoe ziet de dagelijkse bewaking eruit bij een munitiedepot?

De bewaking is conform het Defensie-bewakingsbeleid. Over beveiliging worden verder geen mededelingen gedaan.

3. Wanneer er daadwerkelijk een munitiedepot komt is er dan sprake van meer vliegverkeer boven Twente in de vorm van helikopters of F-35's?

- Zo ja, over hoeveel vliegbewegingen hebben we het dan per dag, per week, per maand etc.?

- En is er dan ook sprake van laagvliegen?
- Komt er een helikopterplatform bij het munitiedepot?

Een van de selectiecriteria voor het zoeken naar locatiealternatieven was dat het niet onder een laagvliegroute ligt. Bij deze behoefte is er daarom ook geen verband met de F35. Een helikopterplatform is niet voorzien bij het munitiedepot.